

Tweekoppig

Reko Sallinen was altijd erg blij om naar Ulvila te komen, alsof hij zijn eigen boerderij ver buiten de stad niet op prijs had gesteld. Hij was altijd opgewonden als het weer tijd was om naar de stad te gaan om handel te drijven met de burgerij. Hij paste goed bij de burgerij, zo goed dat er zelfs een wedstrijd voor hem was uitgeschreven. Dit stimuleerde Reko's zelfvoldaanheid, die soms uitbarstte als een bulderende zee. Ondanks zijn zelfvoldaanheid kon hij zijn eigen gezelschap niet verdragen; daarom dronk hij vaak thuis tot hij zijn eenzaamheid vergat. Reko was een onverschillige jongeman die niet geïnteresseerd was in het vinden van antwoorden op vragen - hij was nooit geïnteresseerd geweest in het uitzoeken wie God was - integendeel, hij was een uitdagende en onbelangrijke uitslover.

Reko was dus altijd slecht gehumeurd, behalve als hij op weg was naar Ulvila. Op die herfstmiddag waren hij en zijn paard zo dichtbij dat hij de hoge kerk uit de met rook gevulde heuvels kon zien oprijzen. Van een afstand leek het net een grote steen, die onwankelbaar tussen het grijze water van het meer stond. De lucht was kleurloos, maar Reko lette niet op zulke dingen. Hij wachtte op een ontmoeting met een oude kennis, Lauri Hassinen, met wie hij waarschijnlijk weer een goede deal zou sluiten en zou gaan drinken.

Reko was op weg naar het hart van Ulvila, Liikisto, dat een handelscentrum was. Daar wisselden goederen en geld van eigenaar met toestemming van de koning zelf. Liikistö was als een klein eiland, omgeven door natuurlijke grachten en beschermd door een stenen muur. Vanuit Reko's gezichtspunt leek de stenen muur bijzonder goed uitgewerkt, want verder waren alle huizen niet meer dan saaie houten gebouwen waarvan de contouren naar de achtergrond verdwenen als de avond viel. Achter de muur lag de eindeloze zee, van waaruit af en toe schepen de haven binnenkwamen.

De weg onder Reko en zijn paard begon modderig te worden. De hoeven van het paard zakten diep weg in de geul, waardoor manoeuvreren een uitdaging werd. Reko wenste dat hij houten sandalen aan de hoeven van zijn paard had kunnen binden - net zoals hij had gedaan, maar dan alleen aan zijn eigen leren schoenen om zijn voeten droog te houden. Maar Reko maakte zich geen zorgen meer toen hij de brug over de gracht bereikte. Nadat hij de brede plankenbrug was overgestoken, stopte hij bij de poort om een kleine tol te betalen.

Zijn vriend stond al te wachten.

"Oude vriend!" riep Lauri Hassinen toen hij Reko binnen de muren zag trappelen. "Ik heb de hele dag op je gewacht - kijk - daar," Lauri wees met een dikke vinger naar een verrotte bank waar al nieuwe mensen zaten, "ik heb daar de hele dag gezeten, alleen maar zitten staren naar de poorten, wachtend tot je zou verschijnen. Ik wilde bijna leren lezen! Het werd zo saai!"

Reko was altijd geamuseerd door Lauri's vreemde en eigenzinnige manier van spreken, die soms moeilijk te begrijpen kon zijn. "Let op je woorden, liefje. Zorg ervoor dat je me niet weer oud noemt of je krijgt een voorproefje van mijn vuist doorspekt met bruut geweld!"

"Rustig, van - , mijn vriend, ik maakte maar een grapje!" Een paar zweetdruppels vielen op Lauri's voorhoofd. "Heb je alles? Als je alles hebt wat we hebben afgesproken, dan betaal ik hetzelfde bedrag als vorig jaar en is het met een handzwaai klaar, toch? Dan staan we quitte, en kunnen we zonder verder oponthoud verder met waar we voor bedoeld waren, namelijk borrelen - "

"Dus jullie valuta zijn hetzelfde gebleven als jullie hetzelfde bedrag betalen, heb ik het goed?" onderbrak Reko, een beetje geïrriteerd; hij had natuurlijk gehoopt op een grotere winst.

Lauri keek geërgerd en krabde op zijn slaap. "Tuurlijk! Tuurlijk. Ze zijn nog steeds hetzelfde als vorig jaar."

"Oké dan." Reko wierp Lauri een onzekere blik toe. "Neem je de ontbijtgranen weer mee naar Turku?"

Lauri's gezicht verstrakte. "Ik moet wel."

"Succes ermee. Ik wou dat ik met je mee kon," zei Reko, terwijl hij zijn kameraad op de schouder

klopte. "Oké. Zullen we dan maar gaan?"

Een grote duisternis daalde neer over de stad toen Reko en Lauri richting de St. Gertrude's Guildhall begonnen te lopen. Er stond hen een leuke avond te wachten, want de gilden organiseerden weer een feest, waar niet alleen gediscussieerd werd tussen boeren en bourgeois, maar ook goed en ongeremd gedronken werd. Het gildehuis was gebouwd als eerbetoon aan de heilige Gertrude, die alle kooplieden en reizigers beschermde. Het gevolg was dat buitenlanders, vooral Duitsers, vaak op de feestjes verschenen om de lokale bevolking van de Guildhall te ontmoeten.

Toen ze het gildehuis naderden, zagen de mannen wat leek op buitenaardse figuren die ervoor stonden en een taal spraken die ze niet konden verklaren. Hun taal was snel en dreigend, en leek in de oren van de gewone burgers werkelijk krankzinnig. Alsof ze ondersteboven spraken, lachte Reko in zichzelf. Reko en Lauri naderden deze vreemde mannen.

"Duitsers!" fluisterde Lauri in Reko's oor.

Een grappig idee schoot Reko te binnen, wat hem inspireerde om bij de Duitsers te stoppen en hen plagend aan te spreken: "Goedenavond, heren. Of moet ik jullie liever 'dames' noemen? U ziet er zo vrouwelijk uit!"

"Ja, en wij verkopen dameskleding! Do you?" zei Lauri.

De Duitsers trokken onverschillig hun wenkbrauwen op terwijl Reko en Lauri lachten.

"*Idioten*," grapte een van de Duitsers voordat ze wegliepen.

Lauri was vrolijk. "Er is niets leukers dan Fins praten tegen Duitsers die geen woord begrijpen van wat ik zeg!"

"Je hebt helemaal gelijk!"

Reko zag een jonge vrouw uit het gildehuis komen en was ervan overtuigd dat zij ook Duits was.

"Kijk eens."

Reko zette een fawning uitdrukking op en zei op de liefste toon tegen de vrouw: "Ik heb nog nooit in mijn leven zo'n afzichtelijk uitziende vrouw gezien; wil je met me trouwen?"

De blonde vrouw stopte voor Reko toen ze deze vreemde woorden hoorde. Toen antwoordde ze: "Nee."

De vrouw keek verward, maar tegelijkertijd ook enigszins gekwetst, terwijl ze van Reko wegliep.

Lauri kon niet geloven wat hij zag. "Reko! Wat dacht je in hemelsnaam? Hij is geen Duitser!"

"Maar ik dacht dat hij dat wel was!"

"Hij is Zweeds, maar hij begrijpt Fins beter dan jij!"

"En ze was zo mooi!" gilte Reko bijna. "En ik zei dat ze er afschuwelijk uitzag."

Reko zakte in elkaar op de grond en begon zichzelf verwijten te maken, misschien wel voor het eerst in zijn leven. Hij had nog nooit zoiets betoverends en charmants gezien. Het gezicht van die jonge vrouw stond nu voor altijd in zijn gedachten gegrift, waar het steeds weer terug zou komen. Dat gezicht was smal, maar vol kleur, zachtaardig en vriendelijk. Hij zou ze nooit kwijtraken - nooit.

"Weet je zijn naam?" vroeg Reko neerslachtig aan Lauri. "Wie was hij?"

"Zij was Katerina Halland."

De lange jurk van Katerina Halland wapperde in de wind toen ze over de wegen van het zakendistrict slenterde. De straten waren smal en geplaveid met planken. De ochtend was nog niet helemaal aangebroken, maar Katerina was wakker geworden met de dringende behoefte om te gaan wandelen. In de ochtendschemering liepen een paar andere vrouwen met gesluierd haar haar tegemoet en de aanblik van die sluiers maakte Katerina jaloers. Een sluier was een teken van rijkdom - en dat de draagster getrouwd was.

Katerina's grootste droom was geweest om te trouwen en met iemand te trouwen uit ware liefde. Maar ze was zo verlegen dat ze niet eens met mannen durfde te praten. Het voorval van de avond ervoor had een stempel op Katerina's geest gedrukt, want de vreemde vraag van de man leek haar dromen te bespotten. Wie was die man? Waarom bespotte hij me?

Na een rondleiding door Liikistö en een bezoek aan de begraafplaats keerde Katerina terug naar huis. De herberg was donker, maar Katerina's vader was al wakker, want hij had haar gevraagd om met hem te komen praten.

"Katerina?" riep haar vader toen Katerina het huisje binnenkwam. "*Är det du?*"

"Ja ver, det är jag."

"Kommer du hit? Jag har något att berätta för dig."

Katerina's vader, Matts Halland, was een gewone bourgeois in het zakendistrict. Hij was op bevel van de koning naar Ulvila verhuisd en bezat daar nu een klein landgoed. Naast zijn eigen dam had hij een boerderij buiten de stad gekocht, die zekerheid moest bieden in onzekere tijden. In zijn tijd was de stad echter niet in brand gevlogen.

"Ga zitten," zei Matts tegen zijn dochter.

Katerina ging op een met eekhoornvel beklede bank zitten.

"Zo," begon Matts. "Ik weet niet goed waar ik moet beginnen, maar... ik denk dat het tijd wordt dat je gaat trouwen."

Katerina was in de war. "Trouwen? Maar, pap, met wie?"

"Maak je geen zorgen, ik heb alles al gepland met iemand van de familie," verzekerde haar vader haar. "Je trouwt met Eero Matinpoja, en op die manier houden we al ons landbezit in onze familie, oké? Ik weet zeker dat je dat begrijpt."

"Maar," begon Katerina te huilen, "ik ken hem niet eens. En ik spreek nauwelijks Fins! Ik wil met iemand trouwen omdat ik van hem hou - niet omdat jij dat zegt!"

Matts verhief dreigend zijn stem. "DE LIEFDE KOMT TIJDENS HET HUWELIJK! Dit is de enige manier waarop we ons bezit in onze familie kunnen houden, begrijp je dat niet?"

"NEE!" schreeuwde Katerina met een kreet in haar keel en rende weg.

In het huisje van Lauri Hassinen was de tafel gedekt voor het avondeten. Reko en Lauri zaten geduldig aan tafel terwijl Lauri's vrouw de maaltijd afmaakte. Gedroogde snoek, brood met gaten en soep waren naar de tafel gebracht, de spullen bewaard voor de volgende dag. De mannen dronken bier van de gerst, maar Lauri's vrouw, Maria, hield zich in met de sake, omdat ze een kind verwachtte.

"Wat is dat?" vroeg Reko, wijzend naar de houten beker waar Maria's wei in stond.

"Oh, een wei?" antwoordde Lauri. "Het is een soort vloeistof, je weet wel... die uit de melk komt als je het steeft."

De wei leek Reko walgelijk, dus grijnsde hij walgend. Hij begon de vis op zijn keiharde stuk brood te scheppen.

"Bidt u niet voordat u begint?" Laur's vrouw Maria was verbaasd.

Reko was verlamd. "Wat?"

"Een gebed voor eten!" riep Lauri bijna uit. "Dank je God niet voor je eten?"

"Wie danken?" Reko raakte nog meer in de war.

Even viel de herberg helemaal stil. Lauri en Maria keken elkaar aan totdat Maria een paar vuren aanstak en bij de mannen aan tafel ging zitten. Ze sloeg haar armen over elkaar en begon haar Schepper met oprechte woorden te bedanken. Lauri deed mee, maar Reko luisterde alleen maar. Wie was deze mysterieuze God? vroeg hij zich af.

Meteen na het gebed zei Lauri: "Ik heb een goed verhaal voor je. Het heeft te maken met de begraafplaats in Liikistö."

"Hij vertelt altijd verhalen over de begraafplaats in Liikistö," zei Maria tegen Reko.

"Ik hoorde van een vriend," ging Lauri verder, "dat er weer een geest is gezien op het kerkhof! Ik wist dat het er spookte. Maar deze geest - "

Plotseling werd er hard op de deur geklopt, en dat ging maar door. Het ging maar door.

Reko keek Laur aan. "Ga je niet antwoorden?"

Lauri stond verstijfd van angst. "Eh - ik weet het niet ..."

"Oké," zei Reko en stond op van de tafel. "Ik ga wel als je zo laf bent."

Reko liep naar de deur en opende hem, moe van het kloppen. Zijn uitdrukking veranderde echter toen hij de geschrokken man erachter zag. De man trilde van angst en had geen woord uit kunnen brengen.

"Wat is er?" vroeg Reko, zelf een beetje hysterisch wordend.

"Pe - pe - verraders ...", stamelde de man. "Jo - iemand heeft ... de poort gesloten. Iemand heeft de poort gesloten! Kom op!"

De man vertrok haastig. Reko keek naar Laur, maar begon toen achter de man aan te rennen.

Lauri volgde, en samen liepen ze naar de poort. Rond de poort hadden zich al veel mensen verzameld, fakkels in de hand. Het lawaai was onverklaarbaar en mensen schreeuwden naar elkaar. Toen stond er iemand uit de menigte en riep: "DE POORT IS GESLOTEN! WE ZITTEN HIER VAST EN KUNNEN ER NIET UIT! EN KIJK! KIJK NAAR DE ZEE!"

De mensen vochten onder elkaar om de zee te kunnen zien. Reko kon slechts een glimp opvangen, maar het was genoeg. Een dozijn schepen naderden de Business vanuit de verre zee. Iedereen wist wat dat betekende. De piraten - de gebroeders Vital - kwamen de stad plunderen, en ze zouden niets, maar dan ook niets achterlaten.

"We moeten de verraders vinden en hen wreken!"

"NEE! Laten we ons bewapenen en tegen die bandieten vechten!"

"Laten we God om genade vragen!"

Gertrude's Guildhall krioelde van de rusteloze mensen. Rond de lange tafel zaten minstens twintig mensen te discussiëren en te ruziën over wie de volgende stappen moest bepalen. De rijkere handelaars in netkledij vreesden voor hun eigendom en waren koppig vastbesloten om het veilig te stellen. De boeren bezaten niets in de stad behalve hun eigen handgemaakte kleren en dus pleitten ze voor een gemeenschappelijk verzet tegen de vijand. Aan het hoofd van de tafel zat de priester, die geen enkele waardigheid leek te hebben in de situatie.

Reko en Lauri bekeken de verhitte discussies vanaf de zijlijn. Ze leunden tegen de muur en keken toe hoe de mensen steeds opgewondener werden. Katerina Halland was er ook, maar de mannen negeerden haar. Ze stond aan de andere kant van de schuur.

"Ik vertrouw erop dat de koning zijn troepen zal sturen om ons te beschermen," zei iemand.

"Ben je gek?" kraakte een ander. "Die schepen liggen morgenochtend al in de haven. Hoe kan de koning hier ooit op tijd van weten? ZOU HET HEM IETS KUNNEN SCHELEN?"

"Spot niet met de koning!"

"Ik denk dat we onze kostbaarste bezittingen gewoon onder de grond moeten begraven, alles verzamelen wat als gevechtstuig kan worden gebruikt en samen tegen de piraten vechten!" riep een huisjongen.

"Er zijn overal piraten! We zijn met te weinig! We gaan er allemaal aan!"

De priester stond plotseling op en sloeg met zijn vuist op tafel. "Hou op met dat gezeur en

geschreeuw! Jullie hebben alleen jezelf de schuld gegeven. Jullie hebben niet geweten hoe je als een echte christen moet leven, en dit is hoe God jullie heeft gestraft!”

De dapperste durfde tegen de priester op te staan. “Ja, ik heb berouw gehad over mijn zonden en gebeden!”

“Hebt u, goede priester, de poort gesloten? Hebt u ons gestraft?”

“De priester is schuldig!” De anderen deden mee.

Plotseling was er een vreselijk handgemeen, met gebalde vuisten. Mensen vielen elkaar aan, sloegen elkaar zo hard ze konden. Reko stond op het punt om mee te vechten, maar haalde toen Katerina in, die het huis aan het verlaten was. Toen Lauri aankondigde dat hij naar zijn vrouw ging, besloot Reko Katerina te volgen.

Katerina was naar de poort gegaan. Er was niemand anders in de buurt, maar het geschreeuw uit het gildehuis was gedempt. De avond was donker en somber, maar de lucht was zo helder dat men schepen kon zien naderen op de grens tussen hemel en zee. Reko's hart begon te bonzen; deels door Katerina's aanwezigheid, deels door het feit dat de schepen zijn naderende dood vertegenwoordigden. En hoe langzaam maar zeker komen ze dichterbij, dacht Reko.

Reko ging rustig naast Katerina zitten en merkte dat ze huilde. Reko wilde zich verontschuldigen voor zijn eerdere gedrag, maar hij wist niet of dat wel gepast was op dit moment - of dat wel nodig was als ze binnenkort toch allemaal zouden sterven.

Maar Reko verzamelde de moed. “Kan ik iets doen om te helpen?”

Katerina schudde haar hoofd en zei niets. Ze huilde alleen maar. Plotseling greep ze Reko vast en omhelsde hem, zo stevig als ze kon. Katerina begreep niet waarom ze het deed, ze was gewoon zo wanhopig en om de een of andere vreemde reden had ze het gevoel dat ze hem moest vertrouwen.

Katerina dacht aan de naderende schepen, het naderende einde, en probeerde in haar Fins te kwaken: “Mijn ... vader wil ... dat ... ik ... trouw ... met ... iemand ... die ... ik niet ken ...”

Reko begreep waar Katerina het over had. “Het spijt me,” zei ze.

Ze zaten daar even, starend naar de horizon. Door het metalen traliwerk van de poort keken ze naar de naderende schepen en zagen ze de laatste mensen buiten de muren de stad ontvluchten. Ze waren opgesloten en niet gered.

Plotseling werd Katerina wakker en maakte zich los van Reko. “*Förlåt...* hoe heet je?”

“Reko. Ik ben Reko. En jij bent Katerina?”

Katerina knikte en was weer even stil. Toen zei ze: “Bedankt dat je ... hier bent.”

Katerina schrok ervan hoe snel ze een voorkeur kreeg voor Reko's gezicht en gelaatstreken. Ze kon niet zeggen of het brandende gevoel in haar borst angst was - of liefde. Maar Reko's glimlach deed haar de bandieten even vergeten.

Op hetzelfde moment verscheen er een man naast hen die zich voorstelde als Lauri Hassis. Reko vertelde dat ze vrienden waren, en Katerina probeerde te zeggen dat ze ook blij was hem te ontmoeten. Katerina werd stil, maar luisterde geïnteresseerd naar Reko en Lauri's gesprek.

“Is alles goed met Maria?” vroeg Reko aan Lauri.

“Ja, alles is prima,” zuchtte Lauri. “E - ik weet gewoon niet wat er aan de hand is.”

“Hoezo?”

“Kijk uit waar je loopt, Reko,” Lauri's stem was vol angst. “We gaan morgen dood. Ik wou dat ik mijn eerstgeborene had kunnen zien.”

Alle drie vielen ze in diepe gedachten. De wind wervelde even om hen heen, maar uiteindelijk ging alles weer liggen.

“Ik had God graag gekend,” zei Reko na een moment van bezinning.

“*Jag skulle ha velat giffa mig med någon som jag verkligen älskar*”, zei Katerina.

Reko en Katerina keken elkaar aan en Lauri merkte het op. Maar hij zei niets. Hij keek naar de naderende piratenschepen en zijn maag begon te draaien.

“Heb je nagedacht over hoe ze eruit zien?” Lauri schrok weer van zichzelf. “Die piraten, bedoel je?”

“Niet mooi,” viel Katerina hem bij, terwijl ze zelfs een beetje lachte.

“Tweekoppige, babyetende wezens die de handen van hun slachtoffers als wapens gebruiken!” riep Reko uit.

Lauri werd bleek. “Reko! Laat me niet schrikken!”

“Maar hoe weten we dat?” Reko werd serieus. “Hoe weten we wat ons te wachten staat?”

De bomen likten boven de hutten, de duisternis bedekte de bladeren van de bomen en de bladeren vielen op de grond. Reko, Lauri en Katerina stonden langzaam op en keken naar de schepen op zee. Ze konden de woedende kreten van de piraten al zien en hun stad in brand zien vliegen. Ze konden zien hoe alle bezittingen zouden worden weggenomen en hoe alle mensen zouden verdwijnen. Even konden ze daar staan, in vrede.

Reko nam Katerina nog steeds bij de hand en vroeg zich af: “Of zouden de troepen van de koning er toch nog op tijd zijn?”

Vertaald met DeepL.com (Pro-versie)